

**TITULLI ORIGINAL
EN BÜYÜK NİMET**

PËRKTHEU

Ilir Hoxha

REDAKTOI

Zija Vukaj

FAQOSJA

Bledar Xama

BOTIMI I

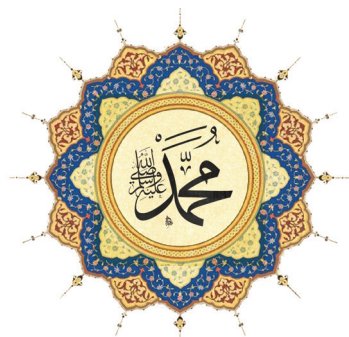
Prill 2021, Shkodër

PROGRESI BOTIME

Sheshi "2 Prilli", Rr: Studenti

Shkodër, Shqipëri

Mob: +355 67 340 6182

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

MIRËSIA MË E MADHE

Osman Nuri TOPBASHI

وَأَتُوْنِي بِالْبَدَنِ

PARATHËNIA

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Falënderimet dhe mirënjohja i takon
Allahut,

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

lutje dhe bekime për Profetin (a.s)
Plot salate dhe salavatet për Profetin (a.s)
dhe sahabët e tij që na trashëguan Isla-
min.

Një nga detyrat tonë më të mëdha është njohja dhe prezantimi i Profetit (a.s) si mirësinë më të madhe që i ka ardhur njerëzimit. Sepse vetë Allahu e ka përcaktuar si mëshirë për gjithë botët. Pra Ai është mëshirë edhe për botët ende të pannjohura për ne. Në këtë mënyrë ne nuk jemi në gjendje të njohim madhësitinë e Tij madje ne jemi të paaftë thjeshtë të përceptojmë atë.

Edhe sahabët të cilët janë shoqëruar me Të nuk kanë mundur ta tregojnë siç duhet madhësitinë e tij, janë dorëzuar, nuk kanë gjetur fjalë për ta shprehur atë.

Fjalët e sahabëve si:

“Lexoni Kuranin sepse morali i tij është Kurani.”

“Imagjënioni madhësitinë e Atij që e ka dërguar sipas asaj vlerësoni edhe Profetin (a.s.)”

“Si Ai nuk kemi para dhe dëgjuar asnjëherë.”

Përkufizime të tilla gjithëpërfshirëse të sahabëve tregojnë madhësitinë dhe pamundësinë për ta përkufizuar.

Mundësitë tona janë të kufizuara për të përshkruar Profetin (a.s), të dërguarin e fundit të Allahut për njerëzimin. Nga njëra anë qëndron madhështia e tij nga ana tjetër paaftësia e njerëzve për ta perceptuar me të gjitha aspektet.

Pra sa mund të jetë kapaciteti i njeriut për të perceptuar një personalitet të tillë të dërguar si mëshirë për gjithë botët.

Pra nuk na mbetet gjë tjetër përveç se të pranojmë dobësinë tonë dhe të përpiqemi me gjithë mundësitë ta njohim, ndjekim rrugën e Tij dhe përfaqësojmë denjësisht mësimet e Tij. Paaftësia jonë për ta njohur dhe perceptuar si duhet nuk është pretekst për t'u dorëzuar. Është detyrë e jona ta prezantojmë dhe njohim Profetin (a.s) brenda mundësive dhe kapacitetëve tona.

Ky libërth i joni është shkruajtur me rastin e ditëlindjes së Profetit (a.s), ky punim modest është një përpjekje për të njohur dhe vetëdijësuar për mirësinë e madhe që zotërojmë.

Lumturia nuk arrihet vetëm me njohjen e Tij, lumturia e vërtetë është një ndjekje e rrugës së Tij.

Shpëtimi i vërtetë është ndjekja sunetit të Tij dhe paisja me moralin e Tij.

Përpjekja për të kuptuar Profetin (a.s) është një mundësi për ta njohur dhe prezantuar kurse njohja e tij është një mundësi për lidhje të sinqertë me të. Atmosfetra e sinqertë në marrdhënie me Profetin sjell ndjekjen e mësimvë të tij.

Lusim Allahun të përfitojnë sa do pak lexuesit e këtij libërthi dhe të krijojnë mundësi për njohjen dhe prezantimin e Profetit (a.s.).

Suksesi është prej Allahut.

Osman Nuri TOPBASH
Dhulhixhe 1439

PROFETI ﷺ ËSHTE
MIRËSIA MË E MADHE
PËR NJERËZIMIN

"Allahu u ka dhënë besimtarëve dhuratë të madhe, kur u solli një të dërguar nga gjiri i tyre, i cili ua lexon shpalljet e Tij, i pastron nga gjynahet dhe u mëson Librin (Kuranin) e urtësinë (diturinë e thellë fetare), edhe pse më parë, me të vërtetë, ata ishin në rrugë krejt të gabuar..." (Âl-i Imrân, 164)

PROFETI ﷺ
ËSHTË MIRËSIA MË E
MADHE PËR NJERËZIMIN

MIRËSIA MË E MADHE!...

Zoti na ka begatuar me mirësi pafund.

Ai na krijoi, na solli në ekzistencë, na dha jetën. Ai na midis gjithë mundësive për të krijuar çfarëdo do lloj krijese

tjetër na krijoi në qenien e njeriut duke na dhënë shpirt, zemër dhe duke na nderuar midis gjithë krijesave të tjera mbi tokë.

Zoti nuk na la në errësirën e injorancës dhe paganizmit por na dhuroi besimin dhe na nderoi me islamin.

Midis gjithë këtyrë mirësive Allahu na dhuroi një mirësi edhe më të madhe ku midis 124000 profetëve ne na zgjodhi të jemi prej ymetit të Profetit më të madh dhe të dashur.

Kjo është një mirësi aq e madhe që ajeti kuranor e shpreh në këtë mënyrë:

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ
 أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

Midis gjithë këtyrë mirësive Allahu na dhuroi një mirësi edhe më të madhe ku midis 124000 profetëve ne na zgjodhi të jemi prej ymetit të Profetit më të madh dhe të dashur.

“Allahu u ka dhënë besimtarëve dhuratë të madhe, kur u solli një të dërguar nga gjiri i tyre, i cili ua lexon shpalljet e Tij, i pastron nga gjynahet dhe u mëson Librin (Kuranin) e urtësinë (diturinë e thellë fetare), edhe pse më parë, me të vërtetë, ata ishin në rrugë krejt të gabuar.” (Al-i Imran, 164)

Ajo që duhet të bëjmë është të pyesim veten se sa të vetëdijsëm jemi ne për këtë mirësi? Sa po përfitojmë prej kësaj mirësie dhe begatie të madhe shpirtërore që na është dhuruar?

A jemi sa duhet mirëjohës për këtë mirësi kaq të madhe?

Për t’iu përgjigjur si duhet këtyre pyetjeve është e domosdoshme të njihet siç duhet kjo mirësi.

Ajo që duhet të bëjmë është të pyesim veten se sa të vetëdijsëm jemi ne për këtë mirësi? Sa po përfitojmë prej kësaj mirësie dhe begatie të madhe shpirtërore që na është dhuruar?

Për të kuptuar vlerën dhe shkallën e lartë të Profetit (a.s.) në dashurinë dhe njohjen e Allahut por për të të kuptuar dhe pozitën e tij të lartë përsa i përket adhurimit dhe detyrës së profetike është e domosdoshme të bëjmë këtë krahasim:

Një shembull nga ata njerëz që kana arritur një pjekuri shpirtërore të gradës së evlijave.

Rrumiu kulminacionin e diturive ekzoterike, pra pozitën e lektorit në universitetin e njohur të selxhukëve e ka shprehur me termin “Hamdim” i papjekur.

Kurse gjendjen kur arriti të zotëronte urtësitë dhe sekretet gnostike e ka shprehur me termin “Pistim” u poqa.

Kurse përshfaqjen konkrete të gnosës e ka shprehur me termin “Yandim” u dog-

*Ka edhe tre gjëra
që e shkatërrojnë njeriun: dëshirat
vetjake, kopracia dhe pëlqimi i vetes.”*

(Munavi, III, 404/3471)

ja. Të gjitha veprat e mëdha që na na lënë Rrumi janë pasqyrim i kësaj fjale të vetme.

Një evlija që ka mbërritur një ngrimcë të vogël nga sekretet e urtësisë, imagjeroni si ka qenë gjendje e Profetit (a.s.) për të cilin Kurani thotë:

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

“Vallë, a nuk ta hapëm ty (Muhamed) kraharorin (për të pranuar besimin)?”

(Inshirah, 1) Profeti (a.s.) ishte i mbështjellur nga urtësitë, por nga që kraharori dhe zemra e tij ishin të gjëra sa vetë universi nuk kishin të ngopur me gnosën hyjnore. Sa më tepër e shuante etjen aq më tepër i shtohet etja. Në çdo moment lartësohej nga një gjendje në gjendje tjetër dhe në çdo moment ishte në gjendje pendimi dhe falje nga frika e rikthimit në gjend-

*“Zoti im! Prej Teje kërkoj dashurinë
Tënde, dashurinë e atyre që të duan Ty
dhe mundësinë për të bërë vepra të mira.*

jen paraardhëse. Siç shprehet edhe vetë:

“Unë i kërkoj falje Allahut shtatëdhjet herë- kurse në një transmetim tjetër njëqin herë.” (Buhari, Deavat, 3; Muslim, Dhikr, 41)

Sepse Profeti (a.s.) kërkonte të ishte sa më afër Kriuesit, sepse malli për Të ishte i pafund, prandaj Profeti (a.s.) me gjithë pozitën e lartë tek Allahut deklaronte:

“O Zoti im! Ne nuk të njohëm me një dituri të denjë për Ty.” (Munavi, Feyzul kadir, II, 520)

Kjo është madhështia e Profetit (a.s.). përfitimi nga deti i njohjes hyjnore, përfitimi nga ai det ku evlijatë mbyten me një pikë të atij deti. Të gjithë evlijatë janë nëxënës të Profetit (a.s.):

أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي

*Receta për një jetë
të lumtur në dytë botët:
Njëriu është me atë që do.*

(Buhari, 96)

“Mua më edukoi Zoti. Sa edukim të përsosur më dha Ai!” (Sujuti, I, 12)

Në natën e Miraxhit kur arritën në Sidrei Munteha, Xhebraili ﷺ i tha kështu Profetit:

“O i Dërguari i Allahut! Këtej e tutje do të shkosh i vetëm!

Pse, o Xhebrail?” - E pyeti Profeti.

O da şu cevabı verdi:

“Sepse Zoti gjer këtu më ka dhënë lejë. Po qe se hedh edhe një hap më tej, digjem e bëhem hi!..” - Iu përgjigj Xhebraili. (Razi, XXVIII, 251)

Tashmë i Dërguari i Allahut (s.a.s.) e vazhdoi udhëtimin i vetëm. Atij iu shfaqën gjëra të mrekullueshme e të jashtëzakonshme. Ai u nderua me të drejtën për ta parë bukurinë e Zotit!

Eksperti i famshëm i së drejtës islame Karafi, thotë: “Pejgamberi (a.s.), sikur të mos kishte asnjë mrekulli tjetër, vetëm brezi që ka edukuar Ai, do të mjaftonte si mrekulli dhe si provë për të vërtetuar profetësinë”.

Derdhja denjësisht në shprehje e gjërave të mrekullueshme të këtij udhëtimi është një cilësi e vështirë si përpjekja për të futur një të vërtetë të paimagjinueshme brenda kornizës së kapacitetit të njohjes njerëzore. Shfaqjet apo dukuritë e mrekullueshme e të shkëlqyeshme, e vërteta dhe natyra esenciale e të cilave është një sekret i amshuar mes Zotit dhe të të Dashurit të Tij, janë realizuar plotësisht brenda kushteve të “botës së fshehtë”. Si kujtim të kësaj ngjarje mëdhështore kemi namazin i cili është bërë detyrim pikërisht atë natë.

Salatet për Profetin (a.s.)...

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

“Paqja mëshira dhe begatia e Zotit qofshin mbi ty o i Dëguar!”

“Mua më edukoi Zoti.

Sa edukim të përsosur më dha Ai!”

(Sujuti, I, 12.)

Kjo është përshëndetje që Allahu i bëri Profetit (a.s.) në natën e Miraxhit dhe që ne e përsërisim në çdo namaz si kujtim i asaj nate. Nese i jepet dikujt selam gjatë namazit, namazi priset kurse selami për Profetin (a.s.) përkundrazi e plotëson dhe përsos namazin.

Sepse Atij i çojnë selam dhe salavat Allahu dhe engjëjt. Allahu thotë në Kuran:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

“Vërtet, Allahu e bekon të Dërguarin dhe engjëjt e Tij luten për atë. O besimtarë, lutuni për atë dhe përshëndeteni me “selam”” (Ahzab, 56)

Natyra e salavateve është e panjohur

Allahu e ka zbuluar moralin e Profetit (a.s.) me moral hyjnor, dhe detyrën për të edukuar me moral ymetin ia ngarkoi Profetit (a.s.). Prandaj detyra e muslimanëve është të ndjekë dhe përfaqësojë këtë shembull dhe model të përsosur.

për ne. Salavatet janë një e fshehtë midis Allahut dhe të Dërguarit të Tij. Ato janë për tej mundësisë sonë të perceptimit. Ato tregojnë vlerën dhe pozitën e lartë të Profetit (a.s.) tek Allahu.

Ajo që ne duhet të nxjerrim nga kjo është përpjekja jonë për të qenë sa më afër dashurisë hyjnore dhe organizmi i gjithë jetës sipas programit hyjnor.

NDJEKJA E RRUGËS PROFETIKE PËR TË ARRITUR DASHURINË E ALLAHUT

Dashuria për Allahun është kulmi i gjithë dashurive. Allahu na ka informua në Kuran se cilat cilësi dëshiron të shikojë tek ne dhe cilat jo. Profeti (a.s.) e arriti dashurinë e Allahut pikërisht me këto cilësi të cilat Allahu i do për njerëzit e tij.

Nuk duhet të harrojmë që besimtari duke ndjekur rrugën dhe shembullon model të Profetit (a.s.) zgjidh të gjitha problemet. Shembulli konkret i kësaj janë sahabët.

Profeti (a.s.) e arriti dashurinë absolute përmes moralit të lartë të cilin erdhi për të përsosur...

Përmes udhëzimit të drejtë mbi të cilën qëndroi...

Përmes adhurimit dhe falënderimit të vazhdushëm me gjithë se i ishte i mbrojtur nga gabimet...

Përmes tolerancës , mëshirës dhe mirëkuptimit që tregonte madje edhe ndaj atyre që e gjëlluan me gurë...

Përmes bujarisë së madhe dhe vetëmohimit dhe sakrificës për të strehuar as'habus suffe...

Përmes lutjes së vazhdueshme që e karakterizonte për ymetin deri sa fjalët e

Mëshira dhe butësia e Profetit (a.s.) arrinte deri aty sa të ndryshonte rrugën e ushtrisë për të mos shqetësuar një qen që po ushqente të vegjëlit e vet.

fundit në shtratin e vdekjes ishin: O Zot ymeti im! O Zot Ymeti im...

Përmes dashamirësisë dhe mirësisë që vinte si pasojë e gjendjes shpirtërore të lartë...

Përmes delikatesës qoftë edhe ndaj kafshëve si në rastin kur ndryshoi rrugën e gjithë ushtrisë për mos shqetësuar një qen që po ushqente të vegjëlit e vet.

Dhe përmes zemërgjërësisë që pqrfshte gjithë krijesat...

Në zemrën e tij lulëzonte dashuria, mëshira dhe morali i lartë ndaj gjithë njerëzve...

Përmes edukimit dhe mësimi Ai arriti që njerëzit të cilët varrosnin përsëgjalli

Këto fjalët të Ibn Omerit (r.a), drejtuar Qabesë, janë shumë domethënëse për ata të cilëve zemra u shndërrohet në vend-vështrim hyjnor: Sahabët e donin aq shumë Profetin (a.s.) sa që gjithmonë thonin: Të qofshin falë o i Dërguari i Allahut jeta, pasuria dhe prindërit tanë!

vajzat e tyre, të bëheshin pishtarë të ndërtimit që qytetrimin të famshëm islam...

Juristi i madh islam, Karafi, ka thënë: “Edhe nëse Profeti (a.s.), nuk do të kishte ndonjë mrekulli tjetër përveç sahabëve, ata do të mjaftonin për të vërtetuar profetësinë e tij.”

Përmes entuziazmit që nuk shuhej, përmes përpjekjes së madhe, përmes thjeshtësisë dhe asketizmit, përmes guximit dhe trimërisë, përmes fjalës dhe oratorisë, përmes besnikërisë dhe sinqeritetit, përmes zgjuarsisë së vlerësuar edhe nga programet kompjuterike larg njëanshmërisë së njeriut, përmes suksesit të tij të pashoq...

Përmes virtyteve të shumta, të cilat nuk

“Sa e madhe je ti (Qabe)! Sa e lartë është fama jote! Por nderimi i një besimtari të vërtetë tek Allahut është më i madh se i yti!” (Tirmidhi, Birr, 85)

mjafton as gjuha dhe as fuqia njerëzot për t'i shprehur...

Ky është çelësi për të arritur dashurinë e Allahut. Paisja me këtë moral të lartë duhet të jetë fokusuar gjithë përpjekja jonë.

Sa më afër afër moralit profetik që të jemi në këtë botë aq më afër Profetit (a.s.) do të jemi në botën tjetër, aq më shumë do të përfitojmë prej Tij.

Sahabët janë shembulli më i mirë i ndjekjes së rrugës profetike dhe pajisjes me moralin e lartë profetik. Ata janë shembulli ideal i ndjekjes së mësimëve të Profetit(a.s.)

Ata përfituan aq shumë prej diellit udhëzues sa që degët e rrënjëve të tyre që ishin në Mekë dhe Medine u përhapën në

Rrumiu thotë:

"Profeti Muhamed (a.s.), e ledhatoi trungun Hannane,që rënkonte për shkak se mbeti larg prej tij j. Dhe ti o njeri, nuk je më poshtë se një pemë! Bëhu edhe ti si trungu Hannane dhe rënko prej ndarjes!.."

katër anët e botës, duke filluar nga Kina, India, Afrika veriore deri në Stanboll.

Frutat e udhëzimit dhe devotshmërisë mbinë në çdo vend të botës.

Kur Halid ibn Velidi kuptoi rëndësinë e të qenurit sahab dhe ndëjkës i Profetit (a.s.) u bë ai që ne njohim sot si shpata e Allahut. Nën drejtimin e tij u çliruan shumë vende. Sa madhështore është përgjaja e tij kur i kërkuan të përkufizonte Profetin (a.s.):

ËSHTË PËRFAQËSUESI I DENJË I DËRGUESIT!

Gjatë një ekspedite ushtarake, Halid bin Uelidi (r.a), kalon natën tek një fis mysliman. Kryetari i fisit e pyet:

Ata që besojnë dhe zemrat e të cilëve, kur përmendet Perëndia, qetësohen – e, me të vërtetë, kur të përmendet Perëndia, zemrat qetësohen! (Rrad,28) Një zemre të qetësuar, çdo gjë në këtë botë i duket si lodër fëmijësh.

- A na tregon ndonjë gjë në lidhje me Profetin a.s?

Halid bin Uelidi (r.a.), thotë:

- Jam i paaftë për të treguar bukuritë e të Dërguarit të Allahut. Nëse dëshiro-
ni t’jua tregoj me detaje, kjo nuk është e
mundur!

Kryetari thotë:

-Na trego me aq sa di! Përshkruaje
shkurt!

Atëherë Halidi (r.a.), thotë:

الرَّسُولُ عَلَى قَدْرِ الْمُرْسَلِ

“I Dërguari është përfaqësues i denjë
i Dërguesit!..” (Munavi, V, 92/6478)

Pra, meqenëse Dërguesi është Zoti i

*Në të vërtetë, atyre që besojnë
dhe bëjnë vepra të mira, i Gjithëmëshirshmi
do t’u dhurojë dashuri. (Merjem, 96)*

botëve, madhështinë e të Dërguarit të Tij mendoje vetë!..

Shkurtimisht, asnjë lloj fuqie njerëzore nuk mjafton për të kuptuar madhështinë e të Dërguarit të Allahut. Ne nuk mund ta vlerësojmë atë siç duhet, me mendjen tonë të kufizuar.

Për këtë arsye, të tregosh atë, është shkalla më e lartë e devotshmërisë ndaj Allahut. Pa e kuptuar dhe pa e njohur atë, pa ndjekur gjurmët e tij dhe pa përfituar prej ndjesive të tij shpirtërore, as besimi ynë nuk është i plotë, as Kuranin nuk mund ta kuptojmë dhe as devotshmëria jonë nuk është e përsosur...

Allahu e prezanton veten më shumë me cilësitë e mëshirë siç e shreh këtë fakt hadithi profetik:

Kur shkova herën e parë në Haxh pashë vetëm Qaben, kur shkova herën e dytë pashë Qaben dhe ndjeva madhështinë e Allahut kurse kur shkova herën e tretë ndjeva vetëm madhështinë e Allahut.

“Mëshira ime e tejkalon ndëshkimin tim!” (Buhari, Tevhid, 55)

Sipasojë edhe Profeti (a.s.) është treguar i mëshirëshëm ndaj ymetit.

Të njëjtën gjë duhet të bëjmë edhe ne si ndjekësit e tij, të zbukurojmë veten me ndjenjat e mëshirës dhe dashurisë.

Allahu na ka mësuar drejtësinë, Profeti (a.s.) është përpjekur gjithë jetën për të zbatuar drejtësinë hyjnore, dhe në lidhje me drejtësinë as vajzën e vet nuk e përjashtoi nga njerëzit e tjerë...

Prandaj edhe ne si mulsimanë duhet të respektojmë dhe përpiqemi për të ruajtur drejtësinë në të gjitha aspektet e jetës.

Përballë drejtësisë së Profetit (a.s.) janë mahnitur edhe jomuslimanët. Filozofi

“Personi që hyn në zemër, është më i lartë se personi që hyn në Qabe. Është për këtë arsye që robërve të mirë dhe miqve të Allahut u thonë: «mos na nxirrni nga zemra!», duke kërkuar prej tyre frymëzim dhe interesim!”

Francez Lafajet, më 1789 para shpalljes së “Deklaratës së të drejtave të njeriut”, kishte studiuar dhe shqyrtuar me kujdes dhe përpikëri të gjitha sistemet juridike dhe duke parë lartësinë dhe epërsinë e të drejtës islame, vlerësimin dhe admirimin e tij ndaj Pejgamberit (a.s.), e shprehu kështu: “O Muhamed! Atë që ti ke sjellë dhe aplikuar në botë, nuk e ka bërë askush tjetër. Ti e ke sjellë drejtësinë në një shkallë të paarritshme!..”

Shembulli i vetëm praktik për t’u pajisur me moralin e Kuranit është Profeti (a.s.).

Kur u pyet Aishja (r.a) për moralin e Profetit (a.s.) ajo iu përgjigj kështu:

A e lexoni Kuranin ju? “Moralin e tij ishte Kur’ani!” (Muslim, Musafirin, 139)

*“Zemra u bëhet Qabe
vetëm atyre që e kërkojnë njohjen e
Allahut, të pastruar nga kotësitë!”*

Kurani është mrekullia më e madhe e Profetit (a.s.)... Kush dëshiron të lexojë moralin e Profetit (a.s.) duhet të lexojë Kuranin. Kush dëshiron të zbatojë Kuranin duhet të ndjekë praktikën profetike. Kurani është një mirësi e jashtëzakonshme për këtë ymet.

NJË MIRËSI TJETËR

Kurani qëllimin e krijimit e shpreh kështu në Kuran:

الرَّحْمٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

Gjithëmëshirshmi ua ka mësuar Kuranin (robërve të Tij), ka krijuar njeriun dhe i ka mësuar atij të folurit e qartë.

(Rrahman, 1-4)

“Sa e madhe je ti (Qabe)!

Sa e lartë është fama jote! Por nderimi i një besimtari të vërtetë tek Allahut është më i madh se i yti!”

(Tirmidhi, Birr, 85)

Orientimi dhe udhëzimi i njeriut arrihet përmes Kuranit. Për të mësuar dhe zbatuar Kuranin është e domosdoshme ndjekja e Profetit (a.s.) i cili është një Kuran i gjallë.

Nga kontekstit shikojmë që njeriua e mëson qartësinë pasi mëson Kuranin.

Kur njeriu e përmison imanin, moralin dhe jetën në të gjitha aspektet përmes Kuranit, Allahu i jep atij urtësi dhe qartësi. I hapen atij personi sekretet dhe urtësitë në Kuran dhe univers. Kjo arrihet vetëm përmes kultivimit të Kuranit në zemra dhe lulëzimit të tij në gjithë jetën tonë.

Kurani dhe Suneti janë dy amanete të Profetit (a.s.) ato janë dy drita, dy pishtarë që na ndriçojnë gjatë gjithë jetës... Kush

Sahabët besimin në Allah dhe dashurinë për Profetin (a.s.) e përforcuan dhe testuan disa herë gjatë jetës së tyre. Në Akabe i dhanë fjalën dhe besën se do ta mbronin deri në vdekje. Në Bedër i thanë jemi pas teje kudo që të shkosh.

qëndron larg tyre përfundon në errësirë dhe injorancë.

Kurani dhe suneti janë dy dhurata shpirtërore nga Allahu...Ne na takon të përfitojmë sa mundemi prej këtyre dy dhuratave, ne duhet t'i pasqyrojmë mësimet kuranore dhe profetike në çdo moment dhe veprim tonin.

Një hadith që tregon për vlerën dhe rëndësinë e Profetit (a.s.) tek Allahu.

“Një i verbër, erdhi tek Resulullahu (a.s.) dhe i tha:

«-O Resulullah! Lutuni Allahut për mua, që të ma heqë sëmundjen e syve! Verbëria e syve të mi, ma vështirëson jetën!» I Dërguari i Allahut (a.s.), tha:

«-Nëse do, bëj durim, sepse kjo është më e mirë për ty.» Mirëpo i verbëri tha:

Në Uhud i dhanë fjalën për të rënë dëshmorë në rrugën e Allahut. Në Hudejbije i dhanë fjalën për çdo gjë. Dhe Allahu e konfirmoi në Kuran këtë: Ata që të janë betuar për besnikëri, në të vërtetë, i janë betuar për besnikëri Allahut. Dora e Allahut është mbi duart e tyre! (Fet'h, 10)

«-O Resulullah! Nuk kam njeri që të më mbajë përdore. Prandaj, kjo gjendje ma vështirëson shumë jetën. Të lutem, lutu Allahut që të më hapen sytë!» Atëherë, Profeti (a.s.), tha:

«-Sill enën e ujit dhe merr abdes! Pastaj fal dy rekat namaz dhe më pas bëj këtë lutje:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ

بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ،

يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَتَوَجَّهُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي

هَذِهِ لِتُقْضَى لِي، اللَّهُمَّ فَشَفِّعْهُ فِيَّ

“O Allah! Kërkoj dhe të drejtohem Ty për hir të të Dërguarit Tënd të mëshirës, Muhamedit...

Në çfarë gjendje jemi ne krahasur me ta? Sa herë e kemi përsëritur ne besën? Ne duhet të përpiqemi t'i ngjasojmë në çdo çast të jetës. Gjendjen tonë mund ta vështrojmë sipas Kuranit famëlartë. Sa arrijmë ta shfrytëzojmë Kuranin? Sa pasqyrohet tek ne prekja e tij shpirtërore?

O Muhamed! Po i drejtohem Zotit tim që të më japë atë që kam nevojë për hir tënd!..

O Allah! Bëje atë ndërmjetës për mua!..”

Vallahi, ne ende nuk ishim ndarë (nga Profeti), sepse biseda jonë zgjati disi. Kur pas pak, njeriu i verbër erdhi përsëri tek Resulullahu (a.s.), i shëruar plotësisht, sikur të mos kishte pasur asgjë më parë.”

(Ahmed, IV, 138, Tirmidhi, Deauat, 118/3578)

Kjo është mirësia e ndjekjes së Profetit (a.s.), pranimi i lutjes dhe arritja e lumturisë në këtë botë dhe botën tjetër.

ÇELËSI DHE KYÇI

I Dërguari i Allahut (a.s.) ka thënë:

“Ka prej atyre njerëzve që janë çelës për

Profeti (a.s.) ka thënë: “Faleni namazin siç më keni shikuar mu”

(Buhari, Edhan, 18)

hajrin dhe dry për të keqen. Ka gjithash-tu prej atyre që janë çelës për të keqen dhe dry për hajrin.

Sa lumturi është për ata të cilëve Allahu (a.s.) u ka dhënë në dorë çelësat e mirësisë!

Turp për ata që Allahu u ka dhënë çelësat e sherrit!” (Ibn Maxhe, Mukaddime, 19; Behaki, Shuap, I, 455.)

Mos respektimi i mësimëve profetike është shkak për dënimin hyjnor. Kurse ndjekja dhe zbatimi i mësimëve profetike është shkak për lumturinë në dy botët.

Vlerësimi i çdo veprimi sipas peshores së Kuranit dhe traditës profetike është mundësia e vetme për të fituar mëshirën e Allahut dhe për të shpëtuar prej dënimit Të tij. Kjo është edhe detyra jonë e adhurimit.

A ngjason agjërimi ynë me agjërimin e Tij? A merr pjesë syri, gjuha dhe veshi në agjërim si stomaku? A jemi në gjendje ta largojmë syrin nga haramet?

Shkaqet e shpëtimit dhe dënimit sipas hadithit profetik:

“Ka tre gjëra që e shpëtojnë njeriun:

- 1. Frika ndaj Allahut, fshehtas apo hapur,*
- 2. Drejtësia kur je i kënaqur dhe i zemëruar,*
- 3. Dhe kursimi kur je i varfër dhe i pasur.*

Ka edhe tre gjëra që e shkatërrojnë njeriun:

- 1. Dëshirat vetjake,*
- 2. Kopracia*
- 3. Dhe pëlqimi i vetes.”* (Munavi, III, 404/3471)

Shembulli dhe modeli për të shpëtuar prej veseve dhe cilësive shkatërruese

*A mund ta ndjekim Profetin (a.s.) në bamirësi?
A dhurojmë në mënyrë që atë që jep dora e djathtë mos ta dijë dora e majtë? A e kemi mposhtur egoizmin dhe ambicien tonë për të shijuar kënaqësinë e altruizmit?*

është Profeti (a.s.), mbushja e zemrës me dashurinë për të dhe ndjekja me përpikëri e mësimëve të tij.

LUTEM QË AI TË MË DOJË MUA

Sipas transmetimit të Ebu Derdasë Profeti (a.s.) ka thënë që Davudi (a.s.) bënte këtë lutje:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَالْعَمَلَ
الَّذِي يُبَلِّغُنِي حُبَّكَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ إِلَيَّ
مِنْ نَفْسِي وَأَهْلِي وَمِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ.

“Zoti im! Prej Teje kërkoj dashurinë Tënde, dashurinë e atyre që të duan Ty dhe mundësinë për të bërë vepra të mira, që më shpien në dashurinë Tënde!

“Dijeni mirë që, zemra është fqinje e Zotit të Madhëruar. Asgjë tjetër përveç zemrës nuk është më pranë Qenies së Tij. Ndaj bëni kujdes që të mos lëndoni zemra, qoftë ajo e besimtarëve, qoftë ajo e mohuesve! Pasi, fqinji edhe sikur e mihuesit të jetë, ajo mbrohet.

Zoti im! Bëma dashurinë ndaj Teje më të dashur se dashurinë Dashuria, është ndaj vetes, familjes, pasurisë dhe ujit të ftohtë!”

(Tirmidhi, Deauat, 72/3490.)

Allahu është Ai që vendos dashurinë në zemrat e njerzëve të Tij. Njeriu duhet të lutet vazhdimisht për të arritur dashurinë e Allahut, duhet të mbështet vetëm tek Allahu.

Profetin (a.s.) mund ta njohim aq sa dashuri ndjejmë për të dhe aq sa mund t’i afrohemi atij, sepse, dashuria midis dy të dashuruarve, përjetohet aq sa është edhe forca e dashurisë. Pra, edhe hadithi:

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

“Njeriu është me atë që do”. (Buhari, Edeb, 96), shpreh këtë bashkim zemrash. I

Mevlana ka thënë: “Nëse tek ti ka largpamësi, bëje tavaf Qaben e zemrës! Kuptimi i vërtetë i Qabes që ti pandeh se është bërë prej dheut, është zemra!”

dashuruari, i ngjan të dashurit dhe merr pjesë prej karakterit të tij, vetëm në masën e dashurisë që ndjen për të. Përfitimi shpirtëror më i mirë që duhet të marrim prej të Dërguarit të Allahut (a.s.), është bashkimi i botës sonë të brendshme me ndjenjat e tij shpirtërore.

Dashuria është një vepër e zemrës, dhe shfaqja e saj është vepra e mirë dhe devotshmëria. Këtë gjë shpreh edhe pjesa e dytë e lutjes:

“Zoti im! Prej Teje kërkoj dashurinë Tënde, dashurinë e atyre që të duan Ty dhe mundësinë për të bërë vepra të mira.”

Veprat e mira e afrojnë njeriun tek Allahu. Ky hadith Kudsî shpreh pikërisht këtë:

«Kush armiqësohet me një prej robërve të Mi të dashur, unë do t’i shpall luftë atij.»

Esad Erbili thotë:

*Nga shfaqja e bukurisë sate, i dashuri im,
pranvera digjet flakë! Trëndafili, bilbili, zymbyli,
tokë e gjemba digjen flakë! Rrezet e bukurisë
tënde i djegin tërë të dashuarit.*

Robi Im, nuk mund të më afrohet me asnjë gjë tjetër më të dashur se punët që ia kam bërë farz/të detyrueshme.

Robi Im mundohet të më afrohet vazhdimisht me adhurime vullnetare (përveç farzeve).

Më në fund, Unë e dua atë.

Kur Unë e dua robin Tim, bëhem veshi që dëgjon, syri që shikon, dora me të cilën mban, këmba me të cilën ecën. Çfarëdo që të kërkojë prej Meje, ia jap patjetër.

Nëse strehohet tek Unë, e mbroj atë.»

(Buhari, Rikak, 38)

**O Zor na i bë të dashura veprat të cilat na afrojnë tek Ti dhe na shtojnë dashurinë për Ty dhe të Dërguarin Tënd!
O Zot na e bëj besimin dhe ibadetin të**

*A e lexojmë Kuranin siç e lexonte Profeti (a.s.)?
Kur lexojmë Kuran a forcohet besimi jonë? A
dridhet zemra jonë?*

dashur në zemrat tona, na mundëso të ngjyrosemi me moralin profetik! Na bëj të mundur të shijomë ëmbëlsinë e besimit dhe devotshmërisë! O Zot na mbaj larg mëkatëve, errësirës dhe shthurjes!

O Zot na mundëso të kuptojmë mirësinë e madhe të qenurit ymet i Profetit (a.s.) dhe na mundëso të përfitojmë prej kësaj gjendje shpirtërore. O Zot na zbukuro me moralin Kuranor!..

Amin!..

A e realizojmë dot Haxhin në nivelin që e realizonte Profeti (a.s.)? a distancohemir nga fjalët e ulta dhe të pahijshme? Kur mbërrijmë në Qabe a na rritet dashuria për Zotin e saj?

DASHURI E PLOTË

Niveli më i lartë i dashurisë është dashuria e Profetit (a.s.) për Allahun. Kjo dashuri e tij për Allanut shfaqej në vepra dhe fjalë. Kurse Sahabët e shrehnin dashurinë për Profetin (a.s.) në fomra të ndyrshme. Ata e donin aq shumë Profetin (a.s.) sa që gjithmonë thonin:

Babai, nëna, pasuria dhe jeta të qofshin falë o i Dërguari i Allahut.

DASHURI E PLOTË

Njerëzit e urtë dhe asketë kanë treguar një kujdes të veçantë për botën e zemrës dhe dashurinë. Sepse zemra është vendi ky hyn dashuria hyjnore. Prandaj për të parët tanë çështjet e zemrës kanë përbërë thelbin e mistikës.

Njeriu në shumicën e rasteve e kupton shumë mirë situatën konkrete por ai

nuk arrin të kuptojë të vërtetat shpirtëore apstrakte. Prandaj zemra është krahasur me Qaben të cilën e shejntërojnë të gjithë muslimanët.

Molla Xhami thotë:

“Fitoje zemrën; (zemra e fituar) është haxhi ekber (haxhi më i madh). Një zemër e fituar është më e mirë se mijëra Qabe. Qabja është një ndërtesë e punuar nga duart e Ibrahimit, birit të Azerit. Ndërsa zemra është vendi ku hedh shikimin e Tij Krijuesi Fuqiplotë.”

Krahasimi i zemrës me Qaben haset shpesh në literaturën mistike. Njeriu është thelbi i universit kurse zemra për njeriun është si Qabaj për universin.

Qabja është shtëpia e Allahut, gjatë namazit drejtohem i drejt saj, gjatë umres ose hazhit bëjmë tavaf rreth saj.

Ka tre gjëra që e shpëtojnë njeriun: frika ndaj Allahut, fshehtas apo hapur, drejtësia kur je i kënaqur dhe i zemëruar, dhe kursimi kur je i varfër dhe i pasur. (Munavi, III, 404/3471)

Qabja thuhet se është një hije e Fronit Hyjnor në tokë, një burim mëshire dhe mirësie. E thënë ndryshe, Ajo është një pasqyrë e shndritshme që rrezaton cilësitë e mëshirës dhe të faljes së Allahut. Ajo është një diell që ndriçon shpirtat, një burim drite.

I gjithë thelbi është të arrihet një adhurim i mbushur me entuziazëm, jo një adhurim shprehimor dhe i shndërruar në gjendje zakoni.

Bejazit Bistamiu thotë:

Kur shkova herën e parë në Haxh pashë vetëm Qaben, kur shkova herën e dytë pashë Qaben dhe ndjeva madhësinë e Allahut kurse kur shkova herën e tretë ndjeva vetëm madhësinë e Allahut.

Në fakt qëllimi i gjithë ibadeteve është

Orientimi dhe udhëzimi i njeriut arrihet përmes Kuranit. Për të mësuar dhe zbatuar Kuranin është e domosdoshme ndjekja e Profetit (a.s.) i cili është një Kuran i gjallë.

afrimi me Allahun, rritja shpirtërore dhe përmisimi moral. Vizita e Qabes nuk është qëllim në vetvete, qëllimi është përkujtimi dhe arritja e dashurisë së Allahut.

Omeri (r.a) e shpreh në këtë mënyrë këtë fakt:

Në librat me jetëshkrime që u përkasin sufive, haset shpesh paralelizmi figurativ mes Qabes dhe zemrës. Ky paralelizëm mbështetet në paralelizmin mes zemrës, si thelbi i njeriut dhe Qabes, si thelbi i gjithësisë. Që të dyja janë në pozicion qendror për sa i përket faktit që janë vend-vështrim hyjnor. Që të dyja janë pikëpërqendrim të shfaqjeve hyjnore. Fakti që në këto jetëshkrime herë herë zemra paraqitet me një stil shprehës, që e parapëlqen atë ndaj Qabes, pjesërisht bëhet për një entuziazëm pasion-

“Ka prej atyre njerëzve që janë çelës për hajrin dhe dry për të keqen. Ka gjithashtu prej atyre që janë çelës për të keqen dhe dry për hajrin.”

ant, pjesërisht me qëllim për ta treguar rëndësinë e sjelljes së zemrës në këtë gjendje dhe pjesërisht, për t'i bërë interesante përpjekjet në këtë drejtim.

Këto fjalët të Ibn Omerit (r.a), drejtuar Qabesë, janë shumë domethënëse për ata të cilëve zemra u shndërrohet në vend-vështrim hyjnor:

“Sa e madhe je ti (Qabe)! Sa e lartë është fama jote! Por nderimi i një besimtari të vërtetë tek Allahut është më i madh se i yti!” (Tirmidhi, Birr, 85)

Sikur të donte ta përforconte këtë të vërtetë, Mevlana ka thënë:

“Nëse tek ti ka largpamësi, bëje tavaf Qaben e zemrës! Kuptimi i vërtetë i Qabes që ti pandeh se është bërë prej dheut, është zemra!

Vlerësimi i çdo veprimi sipas peshores së Kuranit dhe traditës profetike është mundësia e vetme për të fituar mëshirën e Allahut dhe për të shpëtuar prej dënimit Të tij. Kjo është edhe detyra jonë e adhurimit.

Zoti ta ka bërë detyrë tavafin e Qabes që shihet e që njihet, me qëllim që të arrish të fitosh Qaben e zemrës të pastruar e të purifikuar prej kotësive!

Ta dish mirë se, po qe se lëndon, prek dhe thyen një zemër e cila është vend-vështrimi i Allahut, edhe sikur të shkosh në këmbë në Qabe, mirësia që do të fitosh nuk e mbulon mëkatën e thyerjes së një zemre!”

Eshtë për shkak të rëndësisë kaq të madhe që kanë zemra dhe ndjenja, e cila është emërtimi i ekzistencës jomateriale të saj, në sigurimin e lumturisë dhe shpëtimit të njeriut, që lëndimi i zemrës nga tjetërkushi është konsideruar një mëkat shumë i rëndë nga të gjithë kompetentët e tasavvufit.

Imam Rabbani thotë:

“Dijeni mirë që, zemra është fqinje

Kur njeriu e përmison imanin, moralin dhe jetën në të gjitha aspektet përmes Kuranit, Allahu i jep atij urtësi dhe qartësi...

e Zotit të Madhëruar. Asgjë tjetër përveç zemrës nuk është më pranë Qenies së Tij. Ndaj bëni kujdes që të mos lëndoni zemra, qoftë ajo e besimtarëve, qoftë ajo e mohuesve! Pasi, fqinji edhe sikur e mi-huesit të jetë, ajo mbrohet. Aman, qëndron larg ndaj kësaj! Pasi, pas blasfemisë, nuk ka gjynah tjetër që bëhet shkak të mërzitet Allahu i Madhëruar sa lëndimi që mund t'i bëhet një zemre. Zemra është më e afërta nga qeniet që mund të flasë me Zotin e Madhëruar.” (Imam Rabbani, Mektubat, III, 326, nr: 45.)

Dijetari duhet të përmisojë veten sëpari dhe të arrijë pjekurinë e duhur shpirtërore, pastaj mund të arrijë një moralin e bukur.

Miqtë e Allahut kanë qenë shumë të kujdesshëm të mos lëndojnë të tjerët dhe i kanë pranuar zemrat si vendshikim i

Halid bin Uelidi (r.a), kalon natën tek një fis mysliman. Kryetari i fisit e pyet: - A na tregon ndonjë gjë në lidhje me Profetin (a.s.)? Halidbin Uelidi (r.a.), thotë: - Jam i paaftë për të treguar bukuritë e të Dërguarit të Allahut. Nëse dëshironi t'ju tregoj me detaje, kjo nuk është e mundur!

Kryetari thotë: -Na trego me aq sa di! Përshkruaje shkurt! Atëherë Halidi (r.a.), thotë: "I Dërguari është përfaqësues i denjë i Dërguesit!.." (Munavi, V, 92/6478)

Zotit, domethënë si Qabeja shpirtërore, sepse kush e dëmton Qabenë e zemrës, në të vërtetë ka lënduar zotëruesin e saj. Për këtë arsye thuhet: “Allahu është me njerëzit që u është thyer zemra”. Në një hadith thuhet:

Musa (a.s.) në një lutje të tij i tha Zotit:

“- O Zot! Ku të të gjej?”

Allahu i tha:

“- **Mua më gjen te njerëzit, të cilëve u është thyer zemra.**” (Ebu Nuajm, Hilje, II, 364).

Për këtë arsye tasavvufi (misticizmi islam) mbështetet mbi çështjen e moslëndimit të tjetrit, aq sa edhe mbi atë të moslëndimit nga të tjerët...

Hz. Bilali, muezini i Pejgamberit (i parë i Islamit) ishte njeri me ngjyrë. Në

*Çelësi për të arritur
dashurinë e Allahut është përpjekja
për t'u pajisur dhe zbukuruar
me moralin profetik.*

një moment nervozizmi, Ebu Dherri iu drejtua atij me fjalët:

“O biri i një gruaje të zezë!” I Dërguari i Allahut u zemërua dhe i tha:

“Ti akoma mbart një ves nga periudha e injo-rancës!”

Ebu Dherri u pendua nga ajo që tha dhe shkoi t’i kërkonte falje Hz. Bilalit. Vendosi kokën në pragun e tij dhe i tha:

“O Bilal! Do ta ngre kokën nga ky prag vetëm nëse më fal dhe shkel me këmbën tënde mbi fytyrën time.”

Hz. Bilali tha që nuk ishte e nevojshme, por Ebu Dherri këmbënguli dhe si përfundim ai bëri sikur i shkeli mbi fytyrë. Më pas ata u ndanë të kënaqur me njeri-tjetrin.

Pas kësaj ndodhie Ebu Dherri u

Jeta e të dashurve të Allahun vazhdon edhe pas largimit të tyre nga kjo jetë. Shah Nakshibendi, Mevlana dhe Hydaji vazhdojnë të udhëzojnë njerëzit me veprat që kanë lënë pas tyre.

tregua i kujdesshëm ndaj këshillës së Pejgamberit (a.s.). Një person nga brezi i tabiinëve, Marur bin Suvejd tregon për një ndodhi në lidhje me Ebu Dherrin:

“Pashë Ebu Dherrin të veshur me një rrobë të shtrenjtë. Të njëjtën rrobë kishte veshur edhe robi i tij. Kur e pyeta pse kishte vepruar ashtu, ai m’u përgjigj se i Dërguari i Allahut kishte thënë:

“Ata janë shërbëtorët tuaj, por në të njëjtën kohë edhe vëllezërit tuaj. Allahu i ka lënë ata nën mbrojtjen tuaj.

Nëse ndonjëri prej jush ka nën mbrojtje vëllanë e tij, le ta ushqejë si ushqehet për vete dhe le ta veshë siç vishet për vete.

Mos i ngarkoni me punë që nuk mund t’i përballojnë.

Nëse i ngarkoni punë të tilla atëherë

Pejgamberi (a.s.) është profeti i vetëm që ka marrë emrin Habibullah. Ndjekja e rrugës profetike është shprehje e dashurisë për Të. Dashuria për të është shfaqur ja vetëm tek njerëzit por edhe tek sendet.

ndihmojini ata.” (Buhari, Iman, 22, Itk, 15; Muslim, Ejman, 40)

Kur Profeti (a.s.) e çliroi Mekën, e pastroi atë nga idhujt me të cilët ishte mbushur. Edhe besimtari duhet ta pastrojë zemrën e tij nga veset, morali i keq dhe të gjitha ndjenjat e ulta.

Abdulkadir Gejlani, Allahu e mëshiroftë, e shpreh kështu kushtin e kësaj lartësie sublime:

“Zemra u bëhet Qabe vetëm atyre që e kërkojnë njohjen e Allahut, të pastruar nga kotësitë!”

Në lidhje me këtë specifikë, Ismail Haki Burseviu thotë:

“Personi që hyn në zemër, është më i lartë se personi që hyn në Qabe. Është për këtë arsye që robërve të mirë dhe miqve të Allahut u thonë:

Një ditë tjetër kur i Dërguari i Allahut (a.s.), shkoi në Uhud tha: “Ne e duam Uhudin dhe Uhudi na do ne!”

(Buhari, Xhihad, 71; Muslim, Haxh, 504.)

Nga ana tjetër, fakti që Uhudi e njeh dhe e do Profetin (a.s.), është, në thelb një shembull i qartë i së vërtetës se i gjithë krijimi e njeh dhe e miraton atë.

«*mos na nxirrni nga zemra!*», duke kërkuar prej tyre frymëzim dhe interesim!»

NDËRMJETËSIMI NË DASHURI

Davudi (a.s.) bënte këtë lutje:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ
وَالْعَمَلَ الَّذِي يُبَلِّغُنِي حُبَّكَ

“Zoti im! Prej Teje kërkoj dashurinë Tënde, dashurinë e atyre që të duan Ty dhe mundësinë për të bërë vepra të mira, që më shpien në dashurinë Tënde! Zoti im! Bëma dashurinë ndaj Teje më të dashur se dashurinë Dashuria, është ndaj vetes, familjes, pasurisë dhe ujit të ftohtë!” (Tirmidhi, Deauat, 72/3490)

Njeriu duhet të shoqërohet me njerëzit e mirë në mënyrë që të përfito-

Abdulkadir Gejlani thotë: Zemra shndërrohet në Qabe atëherë kur pastrohet nga çdo gjë tjetër përveç Allahut.

jë prej atmosferës shpirtërore të tij. Kurse armiqësia ndaj njerëve të mirë sjell edhe zemërimin e Allahut siç shprehet në hadithin kudsi:

“Kush armiqësohet me të dashurit e Mi, me të vërtetë do t’i shpall luftë. Gjëja më e dashur për Mua dhe që e afron robin më shumë tek Unë, është kryerja e adhurimeve të detyrueshme.” (Buhari, Rikak, 38)

Allahu i bën të dashur njerëzit e Tij të dashur siç shprehet në suren Merjem:

Në të vërtetë, atyre që besojnë dhe bëjnë vepra të mira, i Gjithëmëshirshmi do t’u dhurojë dashuri. (Merjem, 96)

Një nga mirësitë e mëdha që Allahu i siguron njerëzve të Tij të mirë është se jeta e tyre vazhdon të kujtohet edhe pas vdekjes. Shumë dijetarë dhe njerëz të urtë megjithëse kanë vdekur vazhdojnë të ud-

Ismail Haki Burseviu thotë: “Personi që hyn në zemër, është më i lartë se personi që hyn në Qabe. Është për këtë arsye që robërve të mirë dhe miqve të Allahut u thonë: «mos na nxirrni nga zemra!», duke kërkuar prej tyre frymëzim dhe interesim!”

hëzojnë njerzit me veprat e tyre që kanë lënë pas.

Njeriu që Allahu ka dashur më shumë ishte Profeti (a.s.) Ai është i vetmi profet që është quajtur i dashuri i Allahut. Ndjekja e Profetit (a.s.) është kulmi i dashurisë. Dashuria e tij nuk ka përfshi vetëm njerëzit por të gjitha botëtë.

Uhudi kishte një vend të veçantë në zemrën e të Dërguarit të Allahut (a.s.). Profeti i pati vizituar shpesh gjatë gjithë jetës Uhudin dhe dëshmorët e Uhudit. Dhe kohë pas kohe thoshte:

“Ne e duam Uhudin dhe Uhudi na do ne!” (Buhari, Xhihad, 71; Muslim, Haxh, 504)

Një mal që do Profetin (a.s.), kjo dashuri është përtej perceptimit tonë...

Nuk është vetëm mali Uhud... Profe-

Mevlana thotë: “Profeti Muhamed (a.s.), e ledhatoi trungun Hannane, që rënkonte për shkak se mbeti larg prej tij j. Dhe ti o njeri, nuk je më poshtë se një pemë! Bëhu edhe ti si trungu Hannene dhe rënko prej ndarjes!..”

ti (a.s.) gjatë hytbes mbështetej në trun-
gun e një hurme. Kur u bë një minber,
trungu i hurmës filloi të qajë nga mung-
esa e Profetit (a.s.) Këtë e dëgjuan shumë
sahabe dhe është transmetuar prej shumë
sahabëve.

Rrumiu në lidhje me këtë thotë:

*“Dëgjoje thelbin e dashurisë prej një
trungu dhe nxirr mësim. Mos e burgos
veten në dëshirat trupore dhe materiale.
Lumturia dhe pozita e vërtetë është përtej
trupores dhe materiale. Dije që lumturia
e vërtetë arrihet kur shkëputesh nga dëshi-
rat trupore dhe jepesh pas botës së përjet-
shme.”*

*“O njeri indiferent! Shiko mrekkullitë e
Musait dhe Ahmedit. Si u bë bastuni gjar-
për dhe si fitoi urtësi trungu i hurmës, e
rënkoi?”*

*Abdullah bin Zejd el-Ensariu u lut kështu:
“Allahu im! Merrmi sytë që këtej e tutje të
mos shoh më njeri tjetër veç Muhammedit i
cili ka qenë njeriu i vetëm që kam dashur!”*

“Profeti Muhamed (a.s.), e ledhatoi trungun Hannane, që rënkonte për shkak se mbeti larg prej tij j. Dhe ti o njeri, nuk je më poshtë se një pemë! Bëhu edhe ti si trungu Hannane dhe rënko prej ndarjes!..”

Rënko, sepse edhe ai iu përgjërua Allahut të Madhëruar për ty, duke thënë: “Umeti, umeti/populli im, populli im...”!

Edhe krijesat e tjera shfaqnin dashuri ndaj Profetit(a.s.) është e njohur rrjeta që thurën merimangat në shpellën Theur për të mbrojtur Profetin (a.s.) nga idhujtarët.

Gjithashtu transmetohet se devesja e Profetit nuk ka pirë dhe ngrënë pas vdekjes së Profetit (a.s.). (Bursevi, Ruhu'l-Bejan, XIV, 319)

Njeriu duhet të mendoja mirë përballë kësaj dashurie që tregojnë krijesat

Imam Gazaliu thotë: Është një kënaqësi pranë secilës kënaqësia e Xhenetit mbetet e mangët. Për të kuptuar atë trego kujdes mbi këtë shembuj dhe mendo mbi to!

për Profetin (a.s.) Ne si fatlumë që jemi pjesëtarë të ymetit të Tij duhet të mendojmë gjatë dhe thellë për dashurinë tonë ndaj Profetit (a.s.).

Në lidhje me këtë Imam Gazaliu thotë një gjë shumë të bukur:

Është një kënaqësi pranë sëcilës kënaqësia e Xhenetit mbetet e magët. Për të kuptuar atë trego kujdes mbi këtë shembuj dhe mendo mbi to!

Në periudha të ndryshme të jetës marrja e kënaqësisë nga gjërat është në nivele të ndryshme.”

Në fakt kënaqëisa e një femije të por-salindur është qumështi i nënës, ai nuk di gjë tjetër dhe nuk ka nevojë në fakt për gjë tjetër. Por duke u rritur dhe zhvilluar dalin në pah energji të reja të cilat kanë nevojë për ushqime të ndryshme. Në këtë

Ajeti kuranor thotë: Ata që besojnë dhe zemrat e të cilëve, kur përmendet Allahu, qetësohen – e, me të vërtetë, kur të përmendet Allahu, zemrat qetësohen! (Rrad, 28)

etapë qumështi nuk i plotëson më nevojat e fëmijës. Prandaj ushqimi duhet të jetë në përputhje me zhvillimin e tij.

Edhe jeta shpirtërore është e tillë. Një që zhvillohet shpirtërisht nuk i mjaftojnë ushqimet e para. Ai ka nevojë për ushqime të cilat i plotësojnë nevojat pikërisht në këtë stat.

Përshembull përveç farzëve duhet namaze suplimentare, përveç zekatit duhet dhënë sadaka, duhet bamirësi, sakrifica dhe përpjekje për ta kaluar një pjesë të natës në namaz nate. Atëherë fillon të lulëzojë tek ai morali profetik. Gjatë stadëve shpirtërore shijet dhe kënaqësitë e zemrës ndryshojnë.

Pra gjatë rrugëtimit të saj një zemër merr energji dhe kënaqësi të ndryshme nëpër stadet që kalon.

Dijetari i hadithit dhe muxhtehidi

Imam Nevevi, në çdo gjendje dhe lëvizje të tij, e kishte gdhendur në jetën e tij pasimin e të Dërguarit të Allahut dhe kishte marrë nga morali i të Nderuarit tonë aq shumë, sa nuk ka ngrënë shalqi gjatë gjithë jetës vetëm për arsye se nuk e dinte si e ka ngrënë shalqirin i Dërguari i Allahut.

Ky zhvillim e bën njeriun të jetojë një jetë plot urtësi dhe e lartëson në gradën e arifit, kjo gjendje e tij vazhdon kështu deri në frymën e fundit. Sepse kënaqësia e vërtetë është takimi me Allahun në botën tjetër. Ajeti kuranor thotë:

Ata që besojnë dhe zemrat e të cilëve, kur përmendet Perëndia, qetësohen – e, me të vërtetë, kur të përmendet Perëndia, zemrat qetësohen! (Rrad, 28)

Një zemre të qetësuar, çdo gjë në këtë botë i duket si lodër fëmijësh.

Poeti dhe mistiku i famshëm Rrumiu të gjitha këto stade i ka përmbledhur në tre:

“I papjekur, i pjekur dhe i djegur!..

Padyshim që shfaqja më e qartë e kësaj dashurie ka qenë në Profetin

Hoxha Ahmed Jesevi i dha lamtumirë shëtitjes nëpër tokë në jetën e tij pas moshës gjashtëdhjetë e tre vjeçare, ngaqë në këtë moshë kishte ndërruar jetë i Dërguari i Allahut, (a.s.). Përgjatë dhjetë viteve derisa vdiq, jetoi në një vend si varr dhe përpiquej t'i udhëzonte njerëzit prej aty.

(a.s.) Tek Profeti (a.s.) kjo dashuri është shfaqur në fjalë dhe veprime.

Sepse ata që e kanë dashur Profetin (a.s.) e kanë shprehur dashurinë ndaj tij në forma shumë të ndryshme.

Këto fjalët të Ibn Omerit (r.a), drejtuar Qabesë, janë shumë domethënëse për ata të cilëve zemra u shndërrohet në vend-vështrim hyjnor:

Sahabët e donin aq shumë Profetin (a.s.) sa që gjithmonë thonin: Të qofshin falë o i Dërguari i Allahut jeta, pasuria dhe prindërit tanë!

Ata ndjenin në kënaqësi aq të madhe sa që gjithë shqetësimi i tyre ishte ta shijonin në botën tjetër këtë kënaqësi përsëri.

Abdullah bin Zejd el-Ensariu (r.a.)

Kur Sakarja u hodh në Detin e Zi; Vetë ajo mbeti, por tiparet u bënë det. Pra kur të shuash egon tënde, atëherë do ta jetosh praninë e Zotit tënd. Thuhet se: Nëse ti tërhiqesh Pas mbetet Krijuesi...

ishte duke punuar në bahçe kur i biri erdhi me një frymë dhe me dëshpërim dhe e lajmëroi se i Dërguari i Allahut kishte vdekur. I tronditur rëndë nga ky lajm, Ensariu u lut kështu:

“Allahu im! Merrmi sytë që këtej e tutje të mos shoh më njeri tjetër veç Muhammedit i cili ka qenë njeriu i vetëm që kam dashur!”

Lutja e Abdullah bin Zejd el-Ensariut u pranua dhe sytë iu verbuan aty për aty!
(Kurtubi, el-Xhami li-Ahkami'l-Kur'an, V, 271)

Shkëputja prej Profetit (a.s.) ishte shqetësimi më i madh i sahabëve. Bilbili i ezanit, Bilali (r.a) kur nuk e pa më Profetin në mihrab nuk mundi të këndojë më ezanin.

Qëzimi më i madh i sahabëve ishte:

Omer (r.a.) duke iu drejtuar Qabes: “Sa e madhe je ti (Qabe)! Sa e lartë është fama jote! Por nderimi i një besimtari të vërtetë në lartësinë e Allahut është më i madh se i yti!”

(Tirmidhi, Birr, 85)

Personi është bashkë me atë që do.

(Muslim, Birr, 163)

Ebu Bekri shoku më i afërt dhe i ngushtë i Profetit (a.s.)

Aishja (r.a), momentet e vdekjes së babait të saj, të përfshirë në emocionin e ritakimit me të Dërguarin

e Allahut (a.s.) për të cilin ndjente aq mall, i tregon me fjalët:

Babai im Ebu Bekri (r.a) pyeti në sh-tratin e vdekjes:

“- Cila ditë është sot?”

“-E hënë”, -iu përgjigjëm.

“-Nëse vdes sonte mos më lini të pres deri nesër.

Për mua ditët dhe netët më të bukura janë ato më afër Resulullahut! (Është

Jeta e Profetit a.s, është si një pasqyrë e pastër dhe e dëlirë. Është detyrë e çdo myslimani që, duke parë veten në këtë pasqyrë, të zbukurojë sjelljen e tij dhe të korrigjojë shtrembërimet e tij.

momenti më i afërt që do të takohem me Të)”, - u përgjigj. (Ahmed, I, 8.)

Hz. Omeri tregon:

I kërkova leje Pejgamberit tonë të nderuar për të bërë umre. Më dha leje dhe më tha:

“Mos na harro me lutje, vëlla i dashur!”

Omeri (r.a.), e vazhdon fjalën e tij duke u shprehur:

“Po të më jepnin edhe botën, nuk do të gëzohesha aq sa jam gëzuar nga kjo fjalë e të Dërguarit të Allahut.” (Ebu Davud, Vitr 23/1498; Tirmidhi, Daavat 109/3562; Ibn Maxhe, Menasik, 5.)

Edhe dijetarët dhe të urtët të cilët kanë ndjekur gjurmët e sahabët janë shembuj të pashoqë në dashurinë ndaj Profetit (a.s.).

“O ju që keni besuar! Bindjuni Allahut dhe bindjuni të Dërguarit dhe mos i çoni dëm veprat tuaja!” (Muhammed, 33.)

Dijetari i hadithit dhe muxhtehidi Hazreti Imam Nevevi, në çdo gjendje dhe lëvizje të tij, e kishte gdhendur në jetën e tij pasimin e të Dërguarit të Allahut dhe kishte marrë nga morali i të Nderuarit tonë aq shumë, sa nuk ka ngrënë shalqi gjatë gjithë jetës vetëm për arsye se nuk e dinte si e ka ngrënë shalqirin i Dërguari i Allahut, duke e thyer, apo duke e prerë?

Miku i Allahut, Hoxha Ahmed Jesevi i cili ishte një hënë e ndritshme dhe i dashuruar pas Diellit të Udhëzimit; I dha lamtumirë shëtijes nëpër tokë në jetën e tij pas moshës gjashtëdhjetë e tre vjeçare, ngaqë në këtë moshë kishte ndërruar jetë i Dërguari i Allahut, sallallahu alejhi ve sellem. Përgjatë dhjetë viteve derisa vdiq, jetoi në një vend si varr dhe përpiquej t'i udhëzonte njerëzit prej aty.

Të vetëdijshëm për pafuqinë e tyre

*Profeti (a.s.) duhet të jetë
në qendër të jetës dhe zemrës sonë.
Personaliteti i pashembullt i tij duhet të jetë
arkitekti dhe kriteri i vetëm
i karakterit tonë.*

ata e kapërcejnë egon për t'u shkrirë në dashurinë hyjnore.

Për shembull, kur lumi Sakarja derdhet në Detin e Zi uji i tij tashmë është pjesë e detit...

Pas këtyre shembujve edhe sikur ti realizojë dikush tjetër më pas, do të mbetet një imitim pashpirt.

Të dashuruarit, edibët dhe poetët nuk janë ngopur duke i thurur vargje. Ja disa nga vargjet që pasqyrojnë jehonën e dashurisë së këtyre të dashuruarve:

Fuzuli, poeti i famshëm dhe autori i poemës së ujit shprehet kështu:

O sy! Mos derdh lot nga sytë e tu në zjarrin e përvëlur në shpirt me dashurinë e të Dërguarit të Lartëmadhëruar të Allahut! Nuk është zgjidhje t'u hedhësh

"Në të vërtetë, Allahu ka blerë nga besimtarët jetën dhe pasurinë e tyre, në këmbim të Xhenetit." (Teube, 111.)

ujë zjarreve që janë nderur me kënaqësinë e dashurisë. Zjarri i kësaj dashurie nuk shuhet! Pika e ujit që hidhet në zjarrin e nderur, e shton edhe më shumë atë! Mos të mundohet kopshtari për të vaditur kopshtin e trëndafilave, pasi edhe sikur një mijë kopshte trëndafil të vadisë, o i Dërguari i Allahut, përsëri asnjëherë nuk çel një trëndafil si fytyra Jote!

Përsëri Fuzuli arrin ta përmbledhë në një varg këtë mall.

I dashur, është kohë trandafili kjo; a s'turbullohen ujërat

Nga lotët e përgjakur që më rrjedhin prej sysh si ujë?

Një nga miqtë e ngushtë e të mëdhenj të Allahut në kohët e fundit, Muhamed Es'ad Erbili, djegien brenda zjarrit përvëlues të dashurisë, që ndiente ndaj Muhamedit (a.s.) e shprehte kështu:

Falni namaz, ashtu siç më keni parë mua të falem! Kur të vijë koha e namazit, njëri prej jush të thërrasë ezanin, ndërsa më i moshuari prej jush të fali namazin!"

(Buhari, Ezan, 18.)

Nga shfaqja e bukurisë sate, i dashuri im, pranvera digjet flakë! Trëndafili, bilibili, zymbyli, tokë e gjemba digjen flakë! Rrezet e bukurisë tënde i djegin tërë të dashuruarit; Gjuha digjet, gjoksi digjet; këta dy sy të lotuar digjen flakë! A mund të lahet dëshmori i dashurisë që ka marrë zjarr? Kurmi i digjet, qefini i digjet, uji i ëmbël për ta larë digjet flakë!

Sa të bukura janë këto rreshta të poetit të kohëve të fundit, Jaman Dede, një besimtar i përлотur dhe një i dashuruar i djegur pas Pejgamberit (a.s.), i cili, në fakt, ishte i krishterë por që e kuptoi Muhamedin (a.s.):

Edhe sikur të mbetem pa ujë, edhe sikur të jap shpirt në shkretëtirat e djegura, dhimbje nuk ndjej.

Në prehrin e vullkaneve që djegin, në

*A ngjason agjërimi ynë me agjërimin e Tij?
A merr pjesë syri, gjuha dhe veshi në agjërim
si stomaku? A jemi në gjendje ta largojmë
syrin nga haramet?*

oqeane, lagështirë nuk ndiej. Sikur zjarri të bjerë nga qielli dhe unë ta prek, gjë nuk ndiej. Më gëzo me bukurinë tënde se u dogja, o i Dërguar! Çfarë shteti është ai që me dashuri sy të jep, në shpirt jetë të jep, A s'mundesh që në vendin e mbretit shpirtin të japësh? Sytë e mi janë të lehtë kur mbyllen - në prehër shpirt të jap. Më gëzo me bukurinë tënde se u dogja, o i Dërguar!

Dashuria është një çështje zemre. Por dashuria e vërtetë nuk mbetet vetëm në zemër por lulëzon në fjalë, vepra dhe sjellje, shkurtimisht në të gjitha aspektet e jetës.

Sahabët nuk qëndruan vetëm duke thënë: “ e duam Profetin(a.s.)” por i ndoqën dhe zbatuan me përpikëri mësimet dhe këshillat e tij. Ata çdo mundësi për të gjetur një vend në zemrën e Profetit (a.s.)

A e realizojmë dot Haxhin në nivelin që e realizonte Profeti (a.s.)? a distancohemi nga fjalët e ulta dhe të pahijshme? Kur mbërrijmë në Qabe a na rritet dashuria për Zotin e saj?

e konsideronin lumturi të madhe. Ata e kaluan jetën në bamirësi dhe me entuziazimin e plotë për të qenë bashkë me të dhe për të arritur këtë gjënë ishin të gatshëm të sakrifikonin çdo gjë.

Hubejbi (r.a), kur u zu rob nga mushrikët, para se të binte shehid, kishte vetëm një dëshirë, e cila ishte: Dërgimi i një selami të ngrohtë me dashuri e mall, Resulullahut (a.s.)... Por me kë mund t'ia dërgonte?!

Pa rrugëzgjidhje tjetër, ai çoi sytë nga qielli dhe u lut:

“-Zoti im! Këtu, afër meje nuk ndodhet askush për t'ia përcjellë selamin tim Resulullahut. Përcillja Ti ja Rabbi!”

Në atë moment, i Dërguari i Allahut (a.s.), ishte në Medinë bashkë me sahabët e tjerë dhe u dëgjua tek thoshte: Ve alejhis-selam (Selami qoftë edhe mbi të).

A mund ta ndjekim Profetin (a.s.) në bamirësi? A dhurojmë në mënyrë që atë që jep dora e djathtë mos ta dijë dora e majtë? A e kemi mposhtur egoizmin dhe ambicien tonë për të shijuar kënaqësinë e altruizmit?

Sahabët të çuditur e pyetën:

“-Kujt ia ktheve selamin, o Resullullah?”

“-Vëllait tuaj Hubejb. Selamin e tij ma solli

Xhebraili!” - iu përgjigj ai. (Buhari, Xhihad 170, Megazi 10, 28; Vakidi, 1, 354-363.)

KRITERI DHE PROVA E DASHURISË: SAKRIFICA

Sahabët besimin në Allah dhe dashurinë për Profetin (a.s.) e përforcuan dhe testuan disa herë gjatë jetës së tyre.

Në Akabe i dhanë fjalën dhe besën se do ta mbronin deri në vdekje.

Në Bedër i thanë jemi pas teje kudo që të shkosh.

*Në çfarë gjendje jemi ne krahasuar me ta?
Sa herë e kemi përsëritur ne besën?
Ne duhet të përpiqemi t'i ngjasojmë në çdo
çast të jetës.*

Në Uhud i dhanë fjalën për të rënë dëshmorë në rrugën e Allahut. Në Hudejbije i dhanë fjalën për çdo gjë. Dhe Allahu e konfirmoi në Kuran këtë:

Ata që të janë betuar për besnikëri, në të vërtetë, i janë betuar për besnikëri Allahut. Dora e Allahut është mbi duart e tyre! (Fet'h, 10)

Në çfarë gjendje jemi ne krahasur me ta? Sa herë e kemi përsëritur ne besën? Ne duhet të përpiqemi t'i ngjasojmë në çdo çast të jetës. Gjendjen tonë mund ta vështrojmë sipas Kuranit famëlartë. Sa arrijmë ta shfrytëzojmë Kuranin? Sa pasqyrohet tek ne prekja e tij shpirtërore?

Lutja e Davudit (a.s.) përfundonte me kërkesën për vepra të mira të cilat na afrojnë tek Allahu. Sepse dashuria duhet përforcuar dhe provuar me vepra të mira...

Gjendjen tonë mund ta vështrojmë sipas Kuranit famëlartë. Sa arrijmë ta shfrytëzojmë Kuranin? Sa pasqyrohet tek ne prekja e tij shpirtërore?

Për t'u mbrojtur nga harresa dhe neglizhenca duhet të jemi gjithmonë në gjendje dhikri.

Për një besimtar që është në gjendje dhikri çdo gjë tjetër është bosh. Një zemër e tillë në çdo gjë shikon urtësinë dhe madhësitinë e Allahut. Në këtë mënyrë dhikri shndërrohet në një çelës të besimit.

Në një gjendje dhikri dhe meditimi të thellë duhet të falim edhe namazin. Namazin duhet ta falim siç ka urdhëruar Profeti (a.s.): *“Faleni namazin siç më keni shikuar mu.”* (Buhari, Edhan, 18)

A ngjason agjërimi ynë me agjërimin e Tij? A merr pjesë syri, gjuha dhe veshi në agjërim si stomaku?

A jemi në gjendje ta largojmë syrin nga haramet?

“O besimtarë! Kini frikë Allahun, përpiquni që t'i afroheni Atij me vepra të mira dhe luftoni në rrugën e Tij për të shpëtuar!”

(Maide, 35.)

A mund ta ndjekim Profetin (a.s.) në bamirësi? A dhurojmë në mënyrë që atë që jep dora e djathtë mos ta dijë dora e majtë? A e kemi mposhtur egoizmin dhe ambicien tonë për të shijuar kënaqësinë e altruizmit?

A e realizojmë dot Haxhin në nivelin që e realizonte Profeti (a.s.)? a distancohemir nga fjalët e ulta dhe të pahijshme?

Kur mbërrijmë në Qabe a na rritet dashuria për Zotin e saj?

A e lexojmë Kuranin siç e lexonte Profeti (a.s.)? Kur lexojmë Kuran a forcohet besimi jonë? A dridhet zemra jonë?

Ta përmbyllim duke përsëritur lutjen e Davudit (a.s.)

“Zoti im! Prej Teje kërkoj dashurinë Tënde, dashurinë e atyre që të duan Ty

“Për njerëzit me mendje të shëndoshë, kjo botë është shikim i krijesave si art hyjnor, me syrin e urtësisë për të marrë mësim.

dhe mundësinë për të bërë vepra të mira, që më shpien në dashurinë Tënde! Zoti im! Bëma dashurinë ndaj Teje më të dashur se dashurinë Dashuria, është ndaj vetes, familjes, pasurisë dhe ujit të ftohtë!” (Tirmidhi, Deauat, 72/3490.)

O Zot! Na shto dashirë Tënde në zemrat tona dhe na bëj të mundur dashurinë e Profetit (a.s.)... Na lehtëso dhe mundëso vepra që na afrojnë me Ty!

Amin!...

Mevlana thotë:

“O udhëtar! Shiko imazhin e fundit në pasqyrë! Mendo që një bukuri, do të shëmtohet në pleqëri dhe një ndërtesë do të rrënohet... prandaj mos u mashtro me gënjeshtrenë në pasqyrë!”

PËRMBAJTJA

PARATHËNIA..... 5

PROFETI ﷺ ËSHTË MIRËSIA

MË E MADHE PËR NJERËZIMIN 11

MIRËSIA MË E MADHE!..... 13

NDJEKJA E RRUGËS

PROFETIKE PËR TË ARRITUR DASHURINË E ALLAHUT 22

ËSHTË PËRFAQËSUESI

I DENJË I DËRGUESIT!..... 27

NJË MIRËSI TJETËR..... 32

ÇELËSI DHE KYÇI 36

LUTEM QË AI TË MË DOJË MUA 39

DASHURI E PLOTË 36

NDËRMJETËSIMI NË DASHURI 58

KRITERI DHE PROVA E DASHURISË: SAKRIFICA 76